

Asia: VN/23102/2020

Sosiaali- ja terveysministeriön lausuntopyyntö sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käyttöoikeuksia koskevasta asetusalunnoksesta

Osa 1. Yleinen palaute asetusalunnoksesta

a. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteiden kokonaisuus selkeä ja ymmärrettävä?

Ei. Osio(t), joka ei ole selkeä ja ymmärrettävä: [10§]

Perustelut, miksi ei ole ymmärrettävä

Näkemyksemme mukaan Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen antamiin määräyksiin koskien sosiaalihuollon asiakasasiakirjojen rakenteita ja asiakasasiakirjoihin merkittäviä tietoja liittyy epäselvyyksiä ja vaatimuksia, joita ei voida toteuttaa nykyisillä rakenteilla (kansallisilla koodistoilla) joiden varaan sosiaalihuollon käyttöoikeudet tietojärjestelmissä tulee määritellä. Esimerkiksi käyttöoikeuksien rajaaminen sosiaalipalvelun perusteella ei ole mahdollista, mikäli kyseistä tietoa ei ole pakollista antaa asiakasasiakirjalle (tai sen antaminen ei ole edes mahdollista). Asiakasasiakirjoja pitää liittää palveluihin, jotta mm. palvelun tuottajien käyttöoikeuksia asiakirjoihin voitaisiin hallita. Tähän vaatimukseen liittyy loppukäyttäjien kannalta erittäin hankalia työnkuluja, ja yksittäisille sosiaalihuollon ammattilaisille jää vastuu koordinoida ja päivittää tiettyjä palvelun järjestäjän asiakasasiakirjoja, esim. asiakassuunnitelmia, takautuvasti. Näin loppukäyttäjälle jää mielestämme kohtuuttoman suuri vastuu siitä, millaiset käyttöoikeudet palvelun tuottajilla esimerkiksi asiakassuunnitelmiin on, ja näkyvätkö tarpeelliset tiedot edes niihin oikeutetuille henkilöille. Käyttöoikeuksia ei ole mahdollista antaa, jos niiden perustana olevia tietoja ei merkitä asiakasasiakirjoihin tai jos asiakasasiakirjojen rakenne ei tämän tiedon merkitsemistä mahdollista. Tietojen vapaaehtoinen merkitseminen käyttäjän toimesta ei myöskään takaa onnistunutta lopputulosta.

Esittäisimme myös huolestua koskien laajemmin sitä, että mihin tietoihin käyttöoikeuksia on mahdollista antaa, liittyen sosiaalihuollon asiakasasiakirjoihin ja niihin merkittäviin tietoihin. Nykyisten määriteltyjen asiakasasiakirjojen ulkopuolelle jää oleellisia sosiaalihuollon tietoja, kuten maksuihin liittyviä asiakasasiakirjoja jotka poistettiin. Näkemyksemme mukaan käyttöoikeusasetuksen tulisi kattaa kaikki sosiaalihuollon tieto, ei vain sosiaalihuollon asiakastiedon arkistoon arkistoitava tieto. Muussa tapauksessa tietojärjestelmiin joudutaan rakentamaan

rinnakkaisia käyttöoikeusratkaisuja, joilla hallitaan ei-arkistoitavan tiedon ja asiakasasiakirjojen käyttöoikeuksia.

Muutosehdotus em. osion parantamiseksi tai muu kommentti

-

b. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteet toteutettavissa käytössänne olevaan tietojärjestelmään?

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

c. Onko asetuksessa esitetty käyttöoikeuksien perusteet riittävät kattavat, jotta niiden perusteella voidaan antaa käyttöoikeudet kaikille asiakastietoja käsitteleville henkilöille?

-

Perustelut, miksi ei ole ymmärrettävä

-

Muutosehdotus tai muu kommentti

-

d. Kuinka suuren osan työntekijöistä kohdalla käyttöoikeuksien laajuus muuttuu asetuksen myötä?

-

e. Miten asetusluonnoksen mukaiset käyttöoikeudet muuttaisivat ammattihenkilöiden työtä?

-

a. kustannukset euroina

-

b. työmäärä (htkk)

-

c. muutosten toimeenpanon edellyttämä aika kuukausina

-

d. tietojärjestelmämuutokset

-

Jos kyllä, kerro tarkemmin minkälaisia muutoksia

-

Osa 2. Käyttöoikeudet terveydenhuollossa

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus kaikkiin asiakastietoihin?

-

Onko laaja-alainen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

Onko rajattu hoidollinen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

Onko hoidon tuen työtehtävä tunnistettavissa pykälässä mainituissa palveluissa?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Tulisiko opiskeluhuoltoon kuuluva terveydenhuolto (koulu- ja opiskeluterveydenhuolto ja opiskeluhuollon psykologipalvelut) olla oma palvelunsa asetuksen 3 §:ssa?

-

Mitä potilastietoja opiskeluhuollossa välttämättä tarvitaan?

-

Missä palveluissa ja työtehtävissä välttämättä tarvitaan opiskeluhuollon potilastietoja?

-

Osa 3. Käyttöoikeudet sosiaalihuollossa

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Mitä sosiaalihuollon asiakastietoja kuraattoripalvelussa välttämättä tarvitaan?

-

Missä palveluissa ja työtehtävissä välttämättä tarvitaan kuraattoripalvelun asiakastietoja?

-

Osa 4. Käyttöoikeudet sosiaali- ja terveydenhuollon muissa tehtävissä

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

**Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia**

-

Missä palveluissa olisi välttämätöntä olla käyttöoikeus pykälän mukaisiin asiakastietoihin?

-

Vastaako käyttöoikeuksien laajuus kyseisissä työtehtävissä välttämättä tarvittavia tietoja?
Jos ei, perustelut ja esitä parannusehdotuksia

-

Osa 5. Muu palaute

Muita huomioita ja palautetta asetusluonnoksesta

-

Heinonen Tatu
TietoEVRY Oyj - Welfare